

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ ТАЙНАТА НА ЗАМЪКА ГОРСОРП ГРЕЙНДЖ

Превод от руски: Деян Киряков Пеловски, Мариана Емилова Вълкова,
1992

chitanka.info

Убеден съм, че природата не ме е дарила със способността сам да си проправам път в живота. Понякога ми се струва съвсем невероятно, че цели двадесет години съм прекарал зад тезгяха на магазин за хранителни стоки в Ийст Енд в Лондон и именно по този начин съм спечелил състояние и Горсорп Грейндж. Аз съм консервативен в навиците си, вкусът ми е изискан и аристократичен. Душата ми не понася вулгарното простолюдие. Нашият род води началото си още от предисторическите времена — този извод се налага от факта, че появяването на нашата фамилия Д’Од на историческата арена на Британия не се споменава от нито един авторитетен историк летописец. Инстинктът ми подсказва, че в жилите ми тече кръв на рицар кръстоносец. Дори и сега, след като са изминали толкова години, от устата ми сами се отронват такива възклицания, като „Кълна се в Богородица!“ и ми се струва, че ако обстоятелствата наложат, бих бил способен да се повдигна на стремената и да нанеса удар на неверника, да предположим с боздуган, и това ще е достатъчно, за да го поразя.

Горсорп Грейндж, както сочеха обявленията и което веднага привлече вниманието ми, е феодален замък. Именно това обстоятелство оказва невероятно влияние върху цената, а преимуществата имаха повече романтичен, отколкото реален характер. И все пак, качвайки се по витата стълба на моите кули, ми беше приятно да мисля, че през амбразурата мога да пускам стрели. Приятно е също така да съзнавам своята сила, увереността в това, че разполагам със сложен механизъм, с чиято помощ може да се излива разтопено олово върху главата на неканен гост. Всичко това напълно отговаря на моите склонности и не съжалявам за парите, похарчени за удоволствията ми. Гордея се с назъбените стени и с рова — открит канал за изтичане на водата, който опасва моите владения. Гордея се със спускащата се решетка в крепостните стени и двете кули. За да е съвсем пълна средновековната атмосфера в замъка ми, няма само едно нещо, което би му придало завършен вид и истинска индивидуалност: в Горсорп Грейндж няма призраци.

Тяхното отсъствие би разочаровало всеки, който се стреми да подреди жилището си в унисон с консервативните си разбирания и влечение към миналото. Това ми се струваше много несправедливо. Още от ранно детство горещо се интересувам от всичко, което се

отнася до свръхестествените сили, и твърдо вярвам в тях. Наслаждавах се на литературата за духове и призраци: едва ли ще се намери дори една книга по този въпрос, непрочетена от мен. Научих немски с единствената цел да овладее трудовете по демонология. Още като дете се криех в тъмните стаи с надежда да видя тези страшилища, с които ме плашеше моята бавачка, и това желание не е изчезнало до ден-днешен. Гордеех се много с това, че призрактът е един от достъпните за мен предмети на разкоша.

Да, за призраци в обявленията, разбира се, не се съобщаваше, но разглеждайки плесенясалите стени и тъмните коридори, нито за минута не се съмнявах, че те са населени с духове. Убеден съм, че както кучешката колибка предполага присъствието на куче, така и в толкова подходящо място не може да няма поне един неспокоен задгробен дух. Боже мой, за какво ли са мислили в течение на няколко столетия прадедите на потомците на благородния род, от който аз купих имението? Нима не се е намерил сред тях нито един достатъчно енергичен и решителен човек, който да прати на оня свят любимата си или пък да е предприел някакви други мерки, които биха осигурили появяването на семеен призрак? Дори сега, когато пиша тези редове, ме обхваща досада само при мисълта за подобен пропуск.

Дълго време чаках и не губех надежда. Само да писнеше плъх зад дървената ламперия или да зачукаше дъжд по стария покрив и аз се разтрепервах: няма ли най-после, мислех си, да се появи знак за така дълго чакания дух? Подобни явления не предизвикваха в мене страх. Ако това се случваше през нощта, аз изпрацах мисис Д'Од, много решителна жена, да види какво става, а самият аз, покривайки главата си с одеяло, се наслаждавах от очакването на някакви необикновени събития. Уви, резултатът винаги беше един и същ! Подозрителните звуци се обясняваха така нелепо прозаично и банално, че и най-пламенното въображение не можеше да ги покрие с блестящия ореол на романтиката.

Може би щях да се примиря с това положение на нещата, ако не беше Джорокс, собственик на фермата Хевисток, груб, вулгарен тип, олицетворение на посредствеността — познавам се с него само поради случайността, че неговите поля са съседни на моите владения. И ето, този човек, абсолютно неспособен да оцени колко е важно замисълът да е добил завършен вид, има истинско и безспорно привидение.

Неговото появяване се отнася едва за времето на царуването на Джордж Втори, когато някаква млада девойка си прерязала гърлото, след като узнала за смъртта на любимия си, паднал убит в битката при Детинген^[1]. И всичко това придава на дома внушителност, особено когато в него има още и кървави петна на пода.

Джорокс, с присъщата си тъпота, не може да разбере колко много му е провървяло — не може, без да потръпва човек, да го слуша с какви изрази говори за призрака. Той и не подозира как жадувам аз в дома ми да се чуват през нощта глухи стонове и виене, за които той говори с такава неуместна досада! Да, лошо е, когато на призраците им се позволява да напускат родните имения и замъци и рушейки социалните прегради, да търсят убежище в домовете на незначителни личности!

Аз притежавам голяма упоритост и целеустременост. Само тези качества биха могли да ме издигнат до сегашното, подобаващо ми положение, като си спомням в каква чужда среда съм прекарал младежките си години. Исках на всяка цена да се сдобия със семеен призрак, но как да стане — нито аз, нито мисис Д'Од знаехме. От четенето на такива книги ми беше известно, че подобни феномени се появяват в резултат на някакво извършено престъпление. Но какво именно и кой трябва да го извърши? На мене ми дойде в главата налудничавата мисъл да придумам Уоткинс, нашия старши слуга, за определено възнаграждение да се съгласи, в името на добрите стари традиции, да жертвува себе си или някого другиго. Направих му това предложение в полушеговита форма, но то явно не му направи благоприятно впечатление. Другите слуги споделиха неговото мнение — във всеки случай само с това мога да си обясня факта, че към края на деня те всички се отказаха от работните си места и напуснаха замъка.

— Скъпи — обърна се към мене Мисис Д'Од следобед, когато седях в лошо настроение и пийвах малвадия — обичам славните, старинни имена. — Скъпи, знаеш ли, че този отвратителен призрак в дома на Джорокс пак лудува?

— Нека да лудува — отговорих аз безгрижно. Мисис Д'Од направи няколко акорда на спинета^[2] и замислено погледна в камината.

— Знаеш ли какво ще ти кажа, Арджънтайн — проговори накрая тя, като ме назова ласкаво с името, с което обикновено заменяме истинското ми име Сайлс, — трябва да ни изпратят привидение от Лондон.

— Как можеш да говориш глупости, Матилда! — казах аз сърдито. — Кой може да ни изпрати привидение?

— Моят братовчед Джек Брокет — убедено отговори тя.

Трябва да отбележа, че този братовчед на Матилда винаги е бил неприятна тема в нашите разговори. Джек, находчив и не глупав младеж, се захващаше за най-различни неща, но не му достигаше настойчивост и той в нищо не можа да преуспее. По това време живееше на квартира и изпълняваше всякаква работа: с една дума, той живееше преди всичко благодарение на своята съобразителност. Матилда успя да направи така, че почти всичките наши делови въпроси да преминават през неговите ръце и това, разбира се, ме избави от много грижи. Но преглеждайки сметките, аз открих, че комисионните на Джек обикновено са повече от всички други разходни пера, взети заедно. Това обстоятелство ме принуди да се възпротивя на по-нататъшните делови връзки с този млад човек.

— Да, да, уверявам те, Джек ще успее — настояваше мисис Д'Од, прочитайки на моето лице неодобрение. — Помниш ли колко успешно се получи с герба?

— Това беше всичко на всичко възстановяване на стария фамилен герб, скъпа моя — възразих аз. Матилда се усмихна и в нейната усмивка имаше нещо дразнещо.

— А възстановяването на фамилните портрети, скъпи? — напомни тя. — Съгласи се, че Джек ги избра много смислено.

Аз си представих дългата галерия от персонажи, украсяващи стените на моята зала за пиршества. Започвайки с едрия разбойник Норман, по-нататък през всички видове шлемове, украшения от пера и плисирани яки до мрачния субект в дълъг сюртук, който като че ли е налетял на кулата затова че са отхвърлили първия му ръкопис, който той конвулсивно стискаше с дясната ръка. Бях принуден да призная, че Джек добре се справи със задачата и справедливостта изисква да поръчам именно на него — на обикновени комисионни начала — фамилното привидение, ако е възможно да се намери такова.

Едно от моите задължителни правила е да действувам веднага по вече взетото решение. На следващия ден по обед бях на каменната вита стълба, която водеше към стаите на мистър Брокет, и можех да се любувам на начертаните по избелелите стени стрели и сочещите пръсти към апартаментите на този джентълмен. Но всичките тези изкуствени мерки бяха излишни: шумът от буен танц, който се чуваше над главата ми, можеше да е само от квартирата на Джек Брокет. Той рязко спря, щом стигнах до горния етаж. Вратата ми отвори някакъв хлапак, учуден от появяването на клиент, и ме заведе при моя млад приятел. Джек енергично пишеше нещо в огромна счетоводна книга, излегнат с вдигнати нагоре крака.

След като се поздравихме, аз веднага пристъпих към въпроса.

— Слушай, Джек — започнах аз, — нямаш ли..., на мене би ми се искало...

— Чашка вино? — с готовност се отзова братовчедът на моята жена, бръкна в кошницата за хартия и ловко като фокусник измъкна оттам бутилка. — Какво, да пийнем ли?

Аз вдигнах ръка, възразявайки безмълвно против употребата на алкохол толкова рано, но отпускаяки я, почти неволно взех чашата, която Джек остави пред мене. Бързо изпих съдържанието на чашата, страхувайки се, че ако случайно някой влезе, ще си помисли, че съм пияница. Вярно, в ексцентричността на този младеж имаше нещо забавно.

— Не, Джек, не това имах предвид, на мене ми е нужен дух, призрак — обясних аз, усмихвайки се. — Нямаш ли възможност да намериш? Готов съм да преговаряме.

— На вас ви е нужно фамилно привидение за Горсорп Грейндж? — осведоми се Джек Брокет с такова хладнокръвие, като че ли ставаше дума за мебели за гостна.

— Да — отговорих аз.

— Няма нищо по-просто — каза той и въпреки моите протести пак ми напълни чашата. — Сега ще видим. — Той извади дебела червена тетрадка азбучник. — Значи, вие казвате, че ви е нужно привидение — така ли? „П“... перуки... пили... пистолети... кремове... папагали... прах... Аха, ето го! Привидения. Том девети, раздел шести, страница четиридесет и първа. Извинете ме за една минутка!

Джек много бързо се изкачи по стълбичката към високата етажерка на стената и започна да се рови в счетоводните книги. Искаше ми се, докато Джек е с гръб към мене, да излея виното от чашата в плювалника, но като размислих, се отървах от него по обичайния начин.

— Намерих! — извика моят лондонски агент, с шум и трясък скачайки от стълбичката и хвърляйки на масата огромен том. — Тук всичко е отбелязано, веднага ще намеря онова, което е нужно. О не, виното е слабо (той отново напълни чашите). Та какво търсим?

— Привидения — подсказах аз.

— Точно така. Привидения. Страница четиридесет и първа. Ето това, което ни е нужно: „Дж. Х. Фаулер и син, Данкл стрийт. Доставчици на медиуми на дворянството и аристокрацията, продажба на талисмани и любовни напитки. Мумифициране. Съставяне на хороскопи.“ Но по вашия въпрос няма нищо, нали?

Аз унило поклатих глава.

— Фредерик Теб — продължаваше братовчедът на моята жена, — единственият посредник между живите и мъртвите. Владетел на духа на Байрон, Кърк Уайт^[3], Грималди^[4], Том Крибс^[5] и Иниго Джонс^[6]. Ето този като че ли е по-подходящ.

— Но какво романтично има в това? — възразих аз. — Господи боже мой! Само като си представя дух със синина под окото и превързан с шалче, премяташ се през глава и задаваш въпроси като: „Е, а какво ще правите утре?“

Тази мисъл до такава степен ме разгорещи, че аз пресуших чашата си и отново я напълних.

— А, ето още — каза моят събеседник. — Кристофър Макарти провежда сеанси два пъти в седмицата, призовава духовете на всички забележителни личности от древността и настоящето (хороскопи, талисмани, заклинания). Връзки със задгробния живот. Може би този ще е по-полезен. Между впрочем, утре аз самият ще разузная всичко, ще се срещна с някои от тях. Известно ми е къде се намират и няма да се откажа, докато не открия на подходяща цена всичко, което ни е нужно.

— Е, с работата свършихме — обобщи Джек, като хвърли книгата някъде в ъгъла. — Сега се полага да пийнем.

За доста неща имаше повод да пийнем и затова на следващата сутрин моите мисловни способности бяха забележимо притъпени и ми беше много трудно да обясня на мисис Д'Од защо, преди да си легна, съм окачил на закачалката заедно с костюма и ботушите, и очилата. Надеждите, отново оживели в мене благодарение на увереността, с която се зае Джек за поръчаната му работа, се оказаха по-силни от последствията на пийването предната вечер и аз се разхождах по вехтите коридори и старинните зали, като се опитвах да си представя как ще изглежда моята нова придобивка и къде ще е най-уместно присъствието ѝ. След дълги размишления се спрях на залата за пиршества. Това беше дълго помещение с нисък таван, цялото накачено с ценни гоблени и любопитни реликви от древния род на предишните стопани на замъка. Проблясваха ризници и доспехи, слабо осветявани от горящата камина, под вратите духаше вятърът, като поклащаше тъжно шумолящите пердета. В десния край на залата се издигаше подиум, там на маса в миналото е пирувал стопанинът с гостите си. От подиума имаше няколко стъпала за долната част на залата, където са гуляли васалите и слугите. Подът не беше покрит с килими, разпоредих се да го покрият с тръстика. В общи линии в тази стая нямаше абсолютно нищо, което да напомня за деветнадесети век, с изключение на масивен сребърен сервиз с моя възстановен фамилен герб — той се кипреше на дъбова маса в центъра на залата. Ето тука реших, че ще обитава духът, ако на братовчедата на Матилда му се удаде да се договори с доставчиците на призраци. А засега нищо друго не ми оставаше, освен търпеливо да чакам новини за резултатите от търсенето на Джек.

След няколко дни от него пристигна писмо — кратко, но обнадеждаващо. То беше надраскано с молив на обратната страница на театрална програма и по всичко личеше, че беше запечатано с тютюнев печат. В писмото прочетох:

„Нещо открих. От професионалните доставчици няма полза, но вчера попаднах в пивницата на един тип. Той се захваща да уреди всичко, което Вие желаете. Изпращам го при Вас — ако не сте съгласен, предупредете с телеграма.

Той се казва Ейбрахамс, вече е изпълнявал поръчения от този род.“

Писмото завършваше с мъгляви намеци за изпращане на чек и беше подписано: „Ваш любящ братовчед Джек Брокет.“

Естествено, не изпратих телеграма и с голямо нетърпение започнах да очаквам пристигането на мистър Ейбрахамс. Въпреки вярата ми в свръхестественото трудно можех да допусна, че един смъртен може така да властвува над света на духовете, че дори и да търгува с тях с цената на земното злато. Обаче Джек ме уверяваше, че подобен род търговия съществува и дори се намерил джентълмен с юдейска фамилия, готов да продемонстрира своята власт над духовете. Колко обикновено и вулгарно ще изглежда привидението на Джорокс, водещо началото си едва от осемнадесетия век, ако на мене наистина ми излезе късметът да стана притежател на истински средновековен призрак! Дори си помислих дали не са ми го изпратили по-рано, тъй като веднъж късно вечерта, преди да легна, като се разхождах покрай рова, се натъкнах на тъмна фигура, разглеждаща моята спускаща се решетка и подемния мост. Но начинът, по който непознатият трепна, като ме видя, и как бързо изчезна и се скри в тъмнината, веднага ме убеди в неговия земен произход.

Помислих, че тази неизвестна личност е любимият на една от моите слугини, който се измъчваше до мръсния „хелеспонт“, разделящ го от любимата. Който и да беше този непознат, той изчезна и повече не се яви, макар и да поскитах още около това място, като се надявах да го видя и да му дам да разбере за моите феодални права.

Джек Брокет удържа на думата си. Следващия ден, когато започна да се смрачава, звънът на камбанката на вратата на Горсорп Грейндж и скърцането на маховото колело на подемния мост възвестиха за пристигането на мистър Ейбрахамс. Тръгнах да го посрещна, очаквайки, че ще видя човек с печален поглед и хлътнали бузи, а след него — пъстра тълпа от призраци. Но търговецът на привидения се оказа набит здравеняк, с поразително остри, святкащи очи, а устата му се разтваряше в добродушна, макар и може би малко изкуствена усмивка. Целият му търговски реквизит се състоеше от кожена пътна чанта, здраво затворена и стегната с ремъци. Когато

мистър Ейбрахамс я остави на каменните плочки на пода, тя издаде странен метален звук.

— Как сте, сър? — попита ме мистър Ейбрахамс. — И как е мисис? И как са всички останали — всички ли са здрави?

Аз го уверих, че всички вкъщи се чувствуват напълно задоволително, но мистър Ейбрахамс като видя отдалече мис Д'Од, се устреми към нея със същите въпроси. Той говореше толкова многословно и разпалено, че неволно помислих: сега ще започне да ѝ проверява пулса и ще поиска да му покаже езика си. И през цялото това време очите му все шареха — от пода до тавана, от тавана до пода. С една дума, като че ли обхващаше веднага и най-малките предмети в тази обстановка.

След като се успокои, че всички сме в нормално физическо състояние, мистър Ейбрахамс тръгна след мене по стълбата в стаята, където за него беше приготвена обилна храна — не се отказа от нея. Той помъкна със себе си тайнствената малка чанта и по време на обяда я държеше под масата. Едва когато масата беше изчистена и ние останахме сами, мистър Ейбрахамс заговори за работата, за която беше дошъл.

— Ако вярно съм разбрал — започна той, изпусвайки дим от пурата си „Тричинополи“, вие искате да ви помогна да снабдите този дом с привидение. Да или не?

Аз потвърдих предположението му, без да преставам да се учудвам на неспокойния поглед на госта, оглеждащ стаята така, като че ли се занимаваше с описване на имуществото.

— Трябва да знаете, че по-подходящ човек от мен няма да намерите, честно ви казвам — продължаваше моят събеседник. — Знаете ли какво казах на онзи млад джентълмен в кръчмата „Куцото куче“? Той ме попита: „Наемате ли се да свършите тази работа?“ И аз казах: „Вие само изпробвайте, проверете на какво съм способен аз и моята малка пътна чанта.“ По-добре, честно казано, не можех да му отговоря.

Моето уважение към търговските способности на Джек видимо се увеличи. Той безусловно беше подготвил всичко отлично.

— Нима вие държите... духовете в пътна чанта? — попитах аз нерешително.

Мистър Ейбрахамс се усмихна със снизходителна усмивка на човек, уверен в своето превъзходство.

— Почакайте, почакайте — каза той. — Само ми посочете подходящо място, подходящо време и бутилчица люкоптоликус — той измъкна от джоба на жилетката малко шишенце, — и ще ви стане ясно, че няма такъв дух, с който да не се разбере. Вие сам ще го видите с очите си. По-добре не мога да го кажа, честно казано.

Уверенията на мистър Ейбрахамс за честността му бяха съпроводени с хитра иронична усмивка и с намигване на пронизващите очи, което малко намаляваше увереността ми в неговата искреност.

— Кога смятате да започнете работа? — осведомих се аз почтително.

— В един без десет — отговори той твърдо. — Някои смятат, че трябва точно в полунощ, аз им казвам: „Не, по-добре по-късно, когато няма такава бутане и може да си подберете такъв дух, какъвто си харесате.“ А сега — продължи той, ставайки от стола, — да се разходим ли из дома, а? Ще ми покажете къде сте решили да го настаните. Духовете са капризни — едни места харесват, за други не искат и да чуят, дори и ако няма къде да отидат.

Мистър Ейбрахамс огледа коридорите и стаите много внимателно, като познавач опипа гоблените и каза тихо: „Много, много е подходящо.“ Но едва бяхме влезли в залата за приеми, и възхищението му премина в истински ентузиазъм.

— Е, това е, което е нужно! — повтаряше той, танцувайки с чантата в ръка около масата, където стоеше фамилното сребро; стори ми се, че в тази минута и niskият наперен мистър Ейбрахамс сам напомняше за някакво странно привидение на нечиста сила. — Всичко е много подходящо, по-добре не може да се измисли! Прекрасно! Благородно, внушително! Не е като сегашното посребрявано сребро, а истинско, масивно! Да, сър, именно така и трябва да бъде. Място колкото искаш, има къде да се разхожда. Изпратете ми тук коняк и цигари. Аз ще поседя край огъня, ще подготвя всичко, което е необходимо. Ще ми е нужно доста време. Тези духове, докато не разберат с кого си имат работа, такъв шум и врява ще вдигнат, че само да може да ги издържи човек. Вие засега си идете, че те, не дай Боже,

могат да ви разкъсат. По-добре аз сам да се оправям с тях, в дванадесет и половина се върнете, по това време те се успокояват.

Изискванията на мистър Ейбрахамс ми се видяха напълно естествени и аз си тръгнах, като го оставих сам в креслото, вдигнал крака на решетката на камината. Той започна да се стяга за срещата с опърничавите пришълци от другия свят, подкрепяйки се с помощта на поисканите от него средства.

Ние с мисис Д'Од седяхме в стаята долу, точно под залата за пиршества, когато чух как след известно време мистър Ейбрахамс стана и започна да се разхожда из залата с бързи, нетърпеливи стъпки. После ние и двамата с Матилда чухме, че провери дали е заключена вратата, доближи до прозорците нещо тежко от мебелите и явно се качи на него, защото чух скърцането на ръждивите панци на ромбовидната рамка на прозорците. Като стоеше на пода, niskият мистър Ейбрахамс не можеше да стигне до прозореца. Мисис Д'Од твърди, че е чула неговия припрян, приглушен глас, но възможно е и така да ѝ се е сторило. Трябва да си призная, че всичко, което ставаше, ми направи много по-силно впечатление, отколкото очаквах. Страшно беше да мислиш, че обикновен смъртен стои в пълна самота до отворения прозорец и призовава от тъмнината изчадията на ада. С трепет, който едва успях да скрия от Матилда, видях, че стрелката на часовника се приближава до определения час и че е време да отида горе, за да споделя нощното бдение на мистър Ейбрахамс.

Той стоеше все на същото място, в същата поза и не се забелязваха никакви следи от тайнствените шумове, които ние чухме отдолу. Само кръглото лице на мистър Ейбрахамс беше зачервено, като че ли непосредствено, преди да вляза, той доста добре се беше потрудил.

— Е какво, става ли? — попитах аз с привидно безразличие, но неволно оглеждайки се, за да проверя дали сме сами в стаята.

— Сега е нужна само вашата помощ и работата е свършена — каза мистър Ейбрахамс тържествено. — Седнете до мене, вземете люкоптоликус — това сменя пелената от нашите земни очи. Каквото и да видите, мълчете и не мърдайте, иначе ще развалите магията.

Държанието на мистър Ейбрахамс стана някак си по-меко, присъщата му вулгарност на лондонски тарикат напълно изчезна. Аз

седнах в посоченото ми кресло и зачаках да видя какво ще стане по-нататък.

Мистър Ейбрахамс събра тръстиката от пода около камината и застанал на четири крака, начерта с тебешир полукръг, обхващащ камината и нас двамата. По края на тебеширената линия той написа няколко йероглифа, нещо като знаците на Зодиака. После, като стана, владетелят на духовете произнесе заклинание толкова бързо, че то прозвуча като една необикновено дълга дума на някакъв гърлен език. Като приключи със заклинанието, мистър Ейбрахамс извади същото онова шишенце, което ми показва преди това, наля от него в чаша няколко чаени лъжички чиста, прозрачна течност, и ми я подаде.

Тя имаше лек, сладникав мирис, напомнящ мириса на някои сортове ябълки. Не се решавах да се докосна до нея с устни, но нетърпеливият жест на мистър Ейбрахамс ме накара да преодолее съмненията и аз я изпих наведнъж. Напитката на вкус не беше неприятна, но не оказа никакво мигновено въздействие и аз се облегнах на креслото в очакване на това, което щеше да става. Мистър Ейбрахамс седеше в креслото до мене и забелязах, че той от време на време внимателно се вглежда в лицето ми, бърборейки при това своите заклинания.

Постепенно ме обхвана блажено чувство на топлина и отпуснатост — отчасти причина за това беше топлината на камината, отчасти още нещо. Неудържимо желание да заспя затваряше очите ми, но мозъкът ми работеше с необикновена яснота, в главата ми се трупаха и редуваха една след друга чудесни, забавни мисли. Напълно ме скова дрямката. Усещах, че моят гост е сложил ръка на сърцето ми, като че проверяваше как бие, но не се противях, дори не попитах защо го прави. Всички предмети в стаята изведнъж се завъртяха около мене в бавен, уморен танц. Голямата глава на лоса в дъното на залата започна да се клати, ведрото за вино и красивата ваза — настолно украшение — се движеха в котилъон с масивните подноси. Моята натежала глава сама се отпусна на гърдите и аз съвсем щях да заспя, ако внезапно отворилата се врата в дъното на залата не ме накара да се разсъня. Вратата водеше направо до подиума, където някога е пирувал господарят на дома. Тя бавно се отваряше. Изправих се, опрял се на страничната облегалка на креслото, и без да откъсвам очи, с ужас гледах в тъмния отвор на коридора зад вратата. Оттам идваше нещо

безтелесно, безформено, но все пак ясно го виждах. Видях как неясната сянка пристъпи през прага — през залата премина ледено течение, което като че ли замрази сърцето ми. След това чух глас, подобен на въздишка на източния вятър във върховете на борчетата на пустинен морски бряг.

Духът каза:

— Аз съм едно невидимо нещо. На мене ми е присъща неуловимостта. Аз съм преизпълнено с електричество и магнетизъм, аз съм спиритуалистично. Аз съм велико, ефимерно, изпускащо въздишки. Аз убивам кучета. О, ти смъртни, ще ме избереш ли?

Опитах се да отговоря, но думите заседнаха в гърлото ми и преди да успея да ги произнеса, сянката се плъзна по залата и изчезна в дълбочината ѝ — във въздуха премина дълга печална въздишка.

Отново погледнах към вратата и за свое учудване видях ниска прегърбена старица, куцайки по коридора, тя стъпи на прага и влезе в залата. Няколко пъти се разходи напред-назад, след това замря, прегърбила се до самия край на тебеширената черта на пода, и изведнъж вдигна глава — никога няма да забравя чудовищната злоба, изписана на нейното безобразно лице, на което като че ли всички най-долни страсти са оставили следите си.

— Ха-ха-ха! — започна да се смее с глас старицата, протягайки напред изсъхналите си сбръчкани ръце, приличащи на нокти на някаква отворотелна птица. — Виждаш ли коя съм аз? Злобна старица. Облечена съм в коприна с тютюнев цвят. Стоварвам на хората проклетия. Мене много ме уважаваше сър Уолтър Скот. Ще ме вземеш ли при себе си, смъртни?

Успях да поклатя отрицателно глава. Бях изпаднал в ужас, а тя замахна към мене с бастуна и изчезна, като издаде зловещ, сърцераздирателен вопъл.

Сега, естествено, отново започнах да гледам в отворената врата и въобще не се учудих, когато видях как влезе висок мъж с благородна осанка. Челото му беше покрито със смъртна бледост в ореол от тъмни коси, които падаха на букли по раменете му. Имаше къса брадичка като клин. Призракът беше облечен в свободно падаща дреха от жълт атлаз, широко бяло жабо покриваше шията му. Той премина през залата с бавна, величествена стъпка и като се обърна, ме заговори с мек глас, с изискана модулация.

— Аз съм дух на благороден кавалер. Мене ме пронизват и аз пронизвам. Ето я и рапирата ми. На гърдите отляво, където ми е сърцето, имам кърваво петно. Издавам глухи стонове. Покровителствуват ме много известни консервативни семейства. Аз съм истинско привидение на старинни имена и замъци. Действувам сам или в компания на крещящи девизи.

Той изящно склони глава, като че ли очакваше моя отговор, но думите бяха заседнали в гърлото ми. Аз отново не успях да кажа нищо. С дълбок поклон духът изчезна.

Още не се беше скрил, когато ме обхвана невъобразим ужас. Усетих появяването на страшно свръхестествено същество. Различих само смътни очертания и неопределена форма: ту ми се струваше, че то запълва цялата стая, ту ставаше съвсем невидимо, но аз през цялото време чувствавах присъствието му. Когато призракът заговори, гласът му беше треперещ и пресеклив.

— Аз оставям следи и проливам кръв. Бродя по коридорите, а мене ме споменаваше Чарлз Дикенс. Издавам странни, неприятни звуци. Късам писма и слагам невидими ръце върху китките на ръцете на хората. Аз съм весел дух. Избухвам в ужасяващ смях. Да ви покажа ли как се смея?

Вдигнах ръка, за да го спра, но закъснях и изведнъж чух страшен оглушителен кикот, който прокънтя като ехо по залата. Още не бях успял да отпусна ръката си и видението изчезна.

Отново се обърнах към вратата, и то тъкмо навреме: от тъмния коридор в стаята бързо се промъкна нов посетител. Това беше загорял, с едро телосложение мъж, на ушите му проблясваха обици, около врата беше завързано копринено шалче. Непознатият държеше главата си склонена на гърдите така, като че ли съвестта го измъчваше непоносимо. Отначало той се хвърли на едната, после на другата страна като тигър в клетка. В едната му ръка блесна острие на нож, с другата непознатият стискаше лист пергамент. Този дух имаше дълбок и звучен глас.

— Аз съм убиец — произнесе той. — Аз съм негодник. Движа се тихо, прокрадвайки се. Стъпвам безшумно. Специалист съм по изоставени съкровища. Зная това-онова за испанските моряци. Имам планове и карти. Напълно съм трудоспособен и съм чудесен пешеходец. Мога да бъда привидение в просторен парк.

Той ме гледаше умоляващо, но още не бях успял да му дам знак, когато почувствувах, че се вцепенявам от страх при вида на ново ужасно зрелище в разтворената врата.

Там стоеше необикновено висок човек, ако може да се назове човек тази странна фигура — мършави кости стърчаха през полуизчезналата плът, лицето му беше оловносиво. Той беше обвит в саван с качулка, изпод който гледаха дълбоки зловни очи. Те проблясваха и хвърляха искри като от нажежени въглени. Увисналата долна челюст оголваше набръчкан, сгърчен език и два реда черни щърбати кучешки зъби. Аз потръпнах и се отдръпнах от страшното видение, приближаващо се до тебеширената черта на пода.

— Аз съм американско страшилище, смразяващо кръвта в жилите — проговори призракът с глух глас, като че ли идваше изпод земята. — Всички останали са фалшиви. Само аз съм истинско създание на Едгар Алан По. Аз съм най-отвратителният, потискащ душата призрак. Обърни внимание на моята кръв и на моята плът. Аз вдъхвам ужас, аз съм отвратителен. Допълнителни изкуствени резерви не използвавам. Моите атрибути са саван, капакът на ковчега и галванична батерия. Хората побеляват от мене за една нощ.

Призракът протегна към мене своите почти лишени от плът ръце, като че ли ме умоляваше, но аз заклатих глава и той изчезна, оставяйки след себе си мръсна отвратителна миризма. Отпуснах се на облегалката на креслото, смазан от страх и отвращение до такава степен, че в този момент на драго сърце бих се отказал от самата мисъл за придобиване на дух, ако бях сигурен, че това е последното от кошмарните видения.

Лек шум на влачеща се по пода дреха ми даде да разбере, че ме чака нова среща. Вдигнах очи и видях фигура в бяло, току-що появила се от тъмнината на коридора и прекрачваща прага. Това беше прекрасна, млада жена, облечена по модата на отдавна минали години. Тя притискаше ръце към гърдите си, на нейното бледо, гордо лице имаше следи от страст и страдание. Премина през залата и роклята ѝ шумолеше подобно на есенни листа. Като обърна към мене красивите си, неизразимо печални очи, проговори:

— Аз съм нежна, скърбяща, прекрасна и обидена. На мене ми изневериха и ме напуснаха. В нощните часове аз крещя и притичвам през коридора, прадедите ми са почитени и аристократични. Аз съм

естетка. Мебелите от стар дъб в тази зала са точно по моя вкус, добре би било, ако имаше още повече ризници, брони и гоблени. Подхождам ли ви?

Гласът ѝ постепенно замираше и накрая замлъкна. Тя вдигна ръце нагоре с няма молба. Не съм равнодушен към женския чар. И после, що за призрак е този на Джорокс в сравнение с това видение? Какво по-прекрасно, по-изискано? Защо да измъчвам още нервната си система със зрелища на призраци като този, предпоследния? Не е ли по-добре да направя избора си? Като че ли прочела моите мисли, красавицата ми се усмихна с ангелска усмивка. Тази усмивка разреши въпроса.

— Подхожда! — възкликнах аз. — Избирам нея, ето този призрак.

В изблик на ентузиазъм, аз направих крачка и стъпих зад чертата на магическия кръг.

— Арджънтайн, нас са ни ограбили!

Пронизителният вик звънтеше ли звънтеше в ушите ми, думите смътно достигаха до съзнанието ми, но не разбиха смисъла им. Те като че ли съвпаднаха с ритъма на ударите на кръвта в слепоочията ми и аз затворих очи под приспивния напев: „Ограбили... ограбили... ограбили...“

Някой ме разтърси силно, отворих очи. Видът на мисис Д'Од в най-оскъдно облекло, каквото може да си представи човек, и яростното настроение ми направиха доста внушително впечатление. Направих усилие, събрах мислите си и разбрах, че лежа по гръб на пода, с глава в купчината пепел, паднала от камината, а в ръцете си стискам малко стъклено шишенце.

Станах, олюлявайки се, но чувствувах такава слабост и виене на свят, че веднага паднах в креслото. Постепенно мислите ми се проясниха, за което помогнаха непрекъснатите викове и крясъци на Матилда. Постарах се мислено да възстановя нощните събития. Ето я вратата, през която се явяваха гостите от отвъдния свят, начертания с тебешир на пода полукръг и йероглифи около него, кутията от цигари и бутилката коняк, на която беше оказана чест от мистър Ейбрахамс. Но къде е самият владетел на духовете, къде е той? И какво означава отвореният прозорец и увисналото навън от него въже? И къде е... о, къде е гордостта и прелестта на замъка Горсорп Грейндж,

великолепното фамилно сребро, предназначено да бъде гордост и на бъдещите поколения Д'Од. И защо мисис Д'Од стои в сивия сумрак на разсъмването, кърши ръце и все подвиква своя рефрен? Немного скоро моят замъглен мозък осъзна един след друг тези факти и разбра връзката помежду им.

Читателю, аз повече никога не видях мистър Ейбрахамс, повече никога не видях сребърните прибори за хранене с възстановения фамилен герб. И което е най-обидно, никога повече, нито за един миг, не видях печалния призрак в рокля с шлейф и нямам надежда някога да го видя. Да си кажа право, нощното произшествие ме излекува от страстта ми към свръхестественото и аз напълно се примирих с живота в най-обикновен дом, построен през деветнадесети век в покрайнините на Лондон, където Матилда искаше да се преместим отдавна.

Що се отнася до обясненията на всичко, което се случи, може да се правят различни предположения. В Скотланд Ярд почти не се съмняват, че мистър Ейбрахамс не е никой друг, освен Джими Уилсън, alias^[7] Хотингъм Крестър, знаменитият бандит, във всеки случай описанията на външността напълно съвпадат. Малката пътна чанта, спомената по-горе от мене, беше намерена на следващия ден в съседната нива и се оказа, че е пълна с чудесен комплект шперцове и свредели. Дълбоко отпечаталите се следи от крака в калта от двете страни на рова показваха, че съучастникът на мистър Ейбрахамс, стоейки под прозореца, е поел спуснатото през него чувалче със скъпоценното сребро. Несъмнено тази двойка негодници, обикаляйки да търсят „работа“ е чула за нескромните разпити на Джек Брокет и е решила, без да се бави, да се възползува от толкова съблазнителните възможности да придобият нещо.

Що се отнася до моите нереални посетители — странните фантастични видения от тази нощ — не знаех може ли това действително да е резултат от властта, която има над окултния свят моят приятел от Нотингам. Дълго време бях изпълнен със съмнения, но в края на краищата ги разреших, като се обърнах за съвет към известния медик и специалист по химични анализи, на когото изпратих за изследване останалите в шишенцето няколко капки от така нареченото люкоптоликус.

Прилагам писмото, което получих в отговор — радвам се на възможността да приключа своя малък разказ с убедителните думи на човек на науката:

„До ескуайър Арджънтайн Д’Од
Брикстън, «Брястовете»
Ерандл стрийт

Скъпи сър,

Извънредно много ме интересува Вашият необикновен случай. В изпратеното от Вас шишенце имаше силен разтвор от хлорал и съдейки по Вашите описания, приетата от Вас доза е била вероятно не по-малка от осемдесет грана^[8]. От подобно количество безусловно трябваше да изпаднете в частично, а по-късно и в пълно безсъзнание. В такова състояние напълно са възможни бълнувания и халюцинации особено при хора, непривикнали към наркотици. В писмото си Вие пишете, че сте се увличали от окултна литература и че отдавна имате извънредно голям интерес към това, в какви образи могат да се явяват призраците. Не забравяйте също така, че сте очаквали да видите нещо от този род и нервната ви система е била доведена до краен предел.

Отчитайки всички тези обстоятелства, аз допускам, че описаните от Вас последствия съвсем не са странни. Още повече че на всеки специалист по наркотици би му се сторило много странно, ако приетото от Вас лекарство от билки не беше оказало подобно въздействие.

Оставам, сър, искрено уважаващ Ви

Т. Е. Щубе, доктор по медицина.“

[1] Детинген — баварско село на река Майн, където през 1743 година, по време на войната за австрийското наследство, англо-австрийската войска е победила французите. — Б.р. ↑

[2] Спинет — старинен музикален инструмент, разновидност на клавесина. — Б.р. ↑

- [3] Уайт, Хенри Кърк (1785–1806) — английски поет. — Б.р. ↑
- [4] Грималди, Джозеф (1779–1837) — английски комедиен актьор. — Б.р. ↑
- [5] Крибс, Том (1781–1848) — английски боксьор. — Б.р. ↑
- [6] Джонс, Иниго (1573–1652) — английски архитект. — Б.р. ↑
- [7] alias — той е и... — Б.р. ↑
- [8] Гран — единица за аптекарско тегло — малко, незначително. — Б.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.